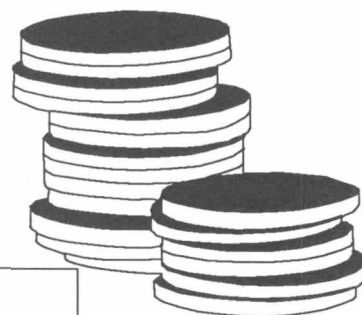
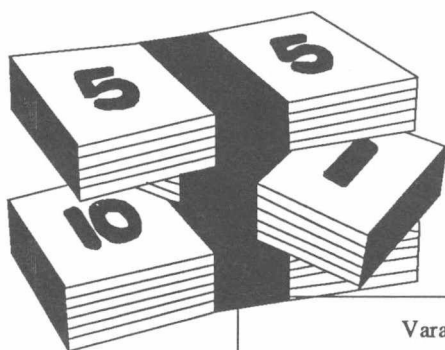

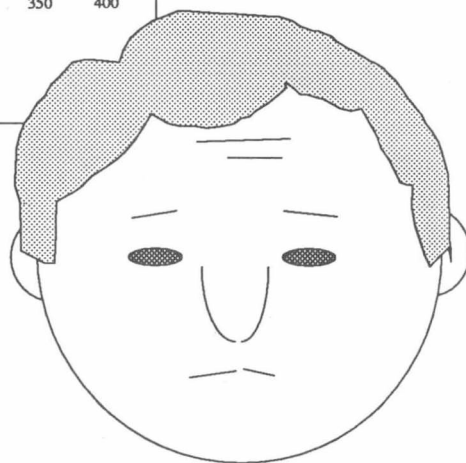
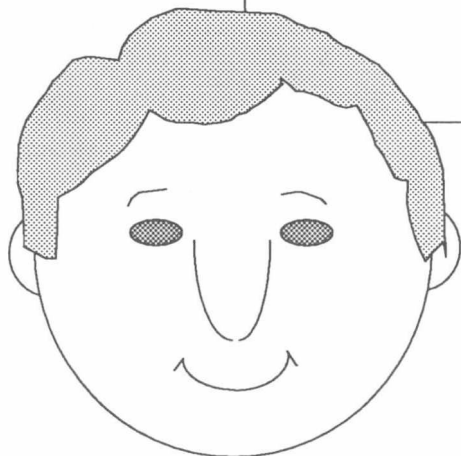
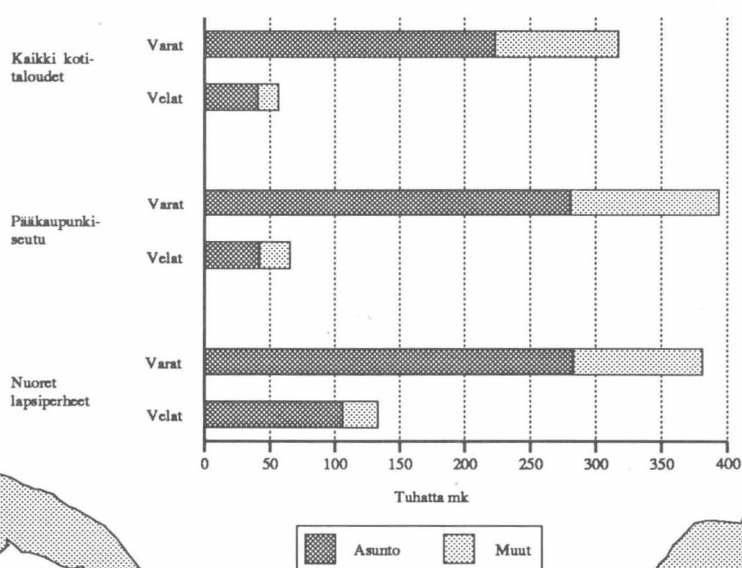
Kotitalouksien velkaantuminen ja varallisuus 1987

Ennakkotiedot

Huhtikuu 1989

Varat ja velat kotitaloutta kohti vuonna 1987

Sisällysluettelo:

1. Johdanto	3
2. Yhteenveto tuloksista	4
3. Kotitalouksien velkaantuminen	4
3.1. Velkaantuminen vaihtelee eri elämäntilanteissa	5
3.2. Velkaantumisen alueelliset erot	6
3.3. Säästämis- ja velkaantumisaste	6
4. Kotitalouksien varallisuus	6
4.1. Talletussäästöt	7
4.2. Arvopaperisäästöt	7
4.3. Muut rahoitussäästöt	8
4.4. Reaalivarallisuus	8
4.5. Varallisuuden koostumus	10
5. Tutkimusmenetelmä ja luotettavuus	11
6. Luokitukset	11

Liitetaulukot

1a. Kotitalouksien velka- ja varallisuuslajien yleisyys koti- taloustyyppin mukaan 1987	12
1b. Kotitalouksien velka- ja varallisuuslajien yleisyys asuin- alueen mukaan vuonna 1987	13
2. Kotitalouksien varat ja velat kotitaloutta kohti kotitaloustyyppin mukaan vuonna 1987	14

1. Johdanto

Tilastokeskus julkaisee ennakkotietoja kotitalouksien velkaantumisesta ja varallisuudesta vuodelta 1987. Tiedot on saatu haastattelemalla noin 5 600 kotitaloutta. Tilastokeskus kiittää kaikkia tutkimukseen osallistuneita kotitalouksia.

Velkojen ja varallisuuden jakautumista kuvataan eri väestöryhmissä sekä alueittain. Kuvioissa olevat keskiarvot on velkaantumisen osalta laskettu velallista kotitaloutta kohti ja varallisuustietojen osalta kaikkia kotitalouksia kohti. Liite-
taulukon tiedot on kaikkien kotitalouksien keskiarvoja.

Ennakkotietojen tulostuksessa mukana on vain kotitalouksien omassa käytössä oleva varallisuus. Sijoitusasunnot ja muut kiinteistöt sekä yritysvarallisuus samoin kuin näihin liittyvät velat on jätetty ulkopuolelle. Lopulliset tiedot, jotka sisältävät myös tulotiedot, varallisuustietoja laajemmin sekä vuoden 1988 vastaavat tiedot, valmistuvat vuonna 1990.

Oheisen julkaisun ovat laatineet Kirsti Ahlqvist ja Markku Säylä. Kuviot on tehnyt Harri Nygren.

2. Yhteenveto tuloksista

Vuoden 1987 lopussa, jolloin asuntojen hintojen nousu ja pankkien luotonannon kasvu olivat jo kiihtyneet, oli kotitalouksien varallisuus noin kuusinkertainen niiden velkoihin verrattuna. Suomessa velkaantuminen ja säästäminen ovat vielä hyvin paljon sidoksissa oman asunnon hankintaan, joten velkojen ja varallisuuden lisäys etenevät rinnakkain.

Velat ovat jakaantuneet melko epätasaisesti. Todella suuria lainoja on hyvin harvalla kotitaloudella. Kaikista velallisista kotitalouksista vuonna 1987 oli viidellä prosentilla lainaa yli 300 000 markkaa. Alle 100 000 mk lainaa oli 70 prosentilla talouksista. Velat ovat keskittyneet paljolti lapsiperheille, useimmiten sellaisille, joissa on kaksi huoltajaa.

Nuorten yksinasuvien sekä yksinhuoltajatalouksien lainoista suuri osa on opinto- ja kulutuslainoja. Nämä ryhmät asuvat muita harvemmin omistusasunnoissa. Nuorista alle 35-vuotiaista yksinasuvista oman asunnon omistaa neljännes ja yksinhuoltajista runsas kolmannes. Kahden huoltajan lapsiperheistä omistusasunnossa asuu noin 80 prosenttia.

3. Kotitalouksien velkaantuminen

Kaikista kotitalouksien lainoista asuntolainoja on noin 70 prosenttia ja niitä on runsaalla kolmanneksella talouksista. Asuntolainoihin kuuluvat tavalliset pankkien myöntämät lainat, aravalainat, asuntosäästöpalkkiolainat, kuntien asuntolainat, maatilalainoihin liittyvät asuntolainat sekä esimerkiksi yritysten henkilökunnalleen myöntämät asuntolainat. Asuntolainoista valtaosa on tavallisia pankkilainoja. Aravalainojen osuus on runsas kymmenes ja asuntosäästöpalkkiolainojen osuus noin 8 prosenttia.

Kuviossa 1 on kotitalouksien velat keskimäärin sellaista taloutta kohti, jolla on kyseistä velkaa. Eri lainalajien yleisyys on esitetty liitetaulukoissa 1a ja 1b.

Kun kotitalouksilta tiedusteltiin halukkuutta ottaa lisää lainaa, saatiin tulokseksi noin 30 prosentin lisätarve vuoden 1987 lopun velkamäärään verrattuna. Eniten lisävelkaa ilmoittivat tarvitsevansa nuoret yhden henkilön taloudet sekä lapsettomat parit. Tarve selittyy paljolti oman ensiasunnon tai suuremman asunnon hankinnasta.

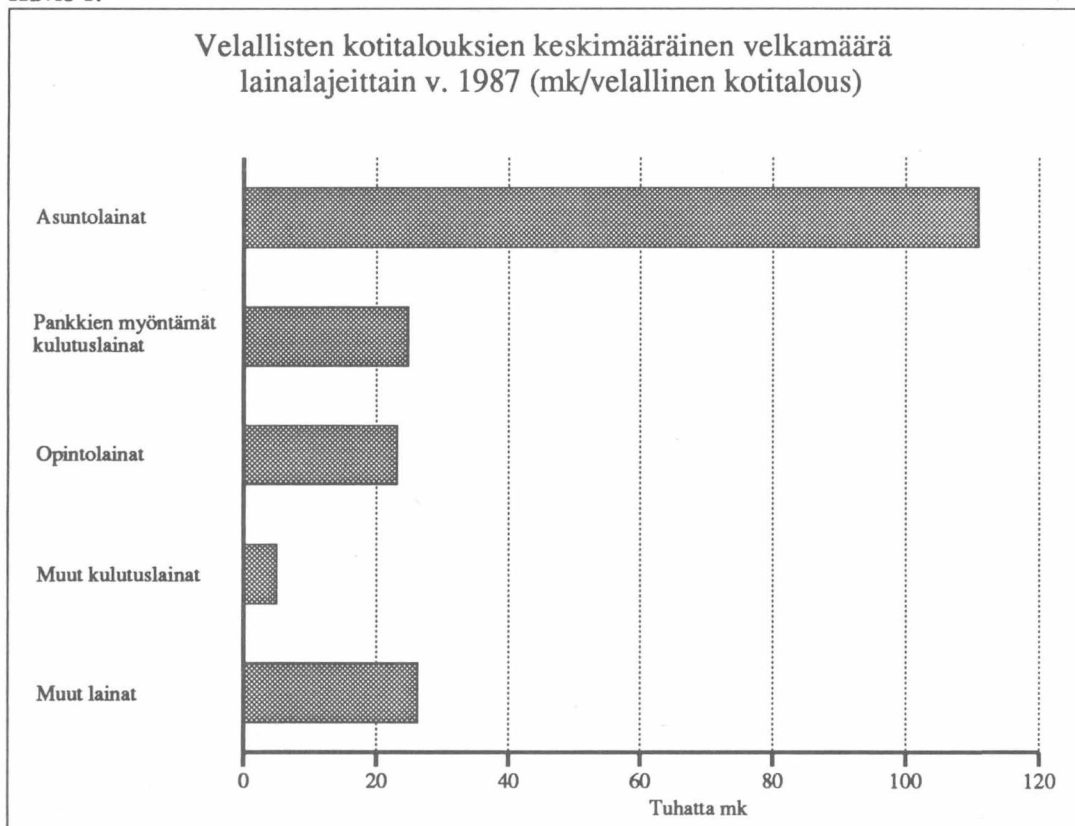
Asuntovelkoihin verrattuna kotitalouksien asuntovarallisuus on keskimäärin viisinkertainen. Säästämisen luoma varallisuus onkin pääasiassa asunto-omaisuutta. Muut säästöt ovat enimmäkseen talletuksia, joskin niiden rinnalla myös osakkeet ja muut arvopaperit ovat merkittäviä säästämiskohteita. Jonkinlaisia arvopapereita omistaa joka kolmas talous, pörsiosakkeita 16 prosenttia talouksista. Suurin osa arvopaperisijoituksista on tehty pörsiosakkeisiin. Sijoittajatalous asuu useimmiten Etelä-Suomessa. Sijoittaminen kiinnostaa jo nuorempiakin sekä yhden henkilön talouksia että lapsiperheitä.

Pankkien myöntämiä kulutuslainoja on runsaalla neljänneksellä talouksista ja niistä yli puolet on käytetty auton ostoon ja seuraavaksi eniten vapaa-ajan asuntoon.

Opintolainoja on 16 prosentilla talouksista ja näillä keskimäärin 23 000 markkaa.

Muut kulutuslainat sisältävät osamaksu- ja luottokorttiluotot ja niitä on 20 prosentilla talouksista keskimäärin 5 000 mk. Muihin lainoihin kuuluvat esimerkiksi taloyhtiöiden lainat, yksityisten henkilöiden lainat sijoitustoimintaan sekä lainat yksityisiltä henkilöiltä. Niitä on vajaalla viidenneksellä talouksista noin 26 000 markkaa.

Kuvio 1.

3.1. Velkaantuminen vaihtelee eri elämäntilanteissa

Velat jakautuvat epätasaisesti sen mukaan, minkätyyppinen kotitalous on tai missä elämänvaiheessa kotitalous on (käytetty kotitaloustyyppiluokitus on esitetty sivulla 11). Yli puolet kaikista kotitalouksien veloista on keskittynyt lapsiperheille ja erityisesti nuorille lapsiperheille, joissa on alle 7-vuotiaita lapsia. Sellaisten perheiden, joiden kaikki lapset ovat jo kouluiässä, asuntovelat ovat yhteensä enää puolet siitä mitä alle kouluikäisten perheiden. Nuorten lapsiperheiden asuntolainoista vajaa viidennes on aravalainoja ja noin 10 prosenttia asuntosäästöpalkkiolainoja. Asuntosäästöpalkkiolainoja on lisäksi yksin asuvilla nuorilla (18 prosenttia kaikista asuntolainoista) ja lapsettomilla pareilla (10 prosenttia).

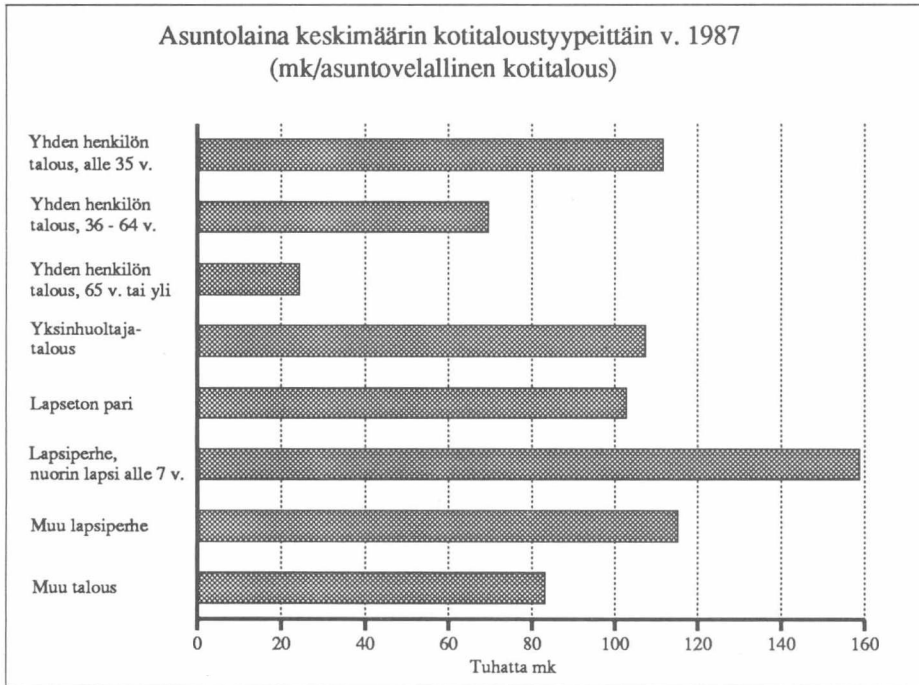
Asuntolainojen kaltainen keskittyminen koskee myös kulutslainoja. Lähes puolet kaikista kulutuslainoista on myönnetty lapsiperheille.

Opintolainat ovat keskittyneet alle 35-vuotiaille yhden henkilön talouksille, lapsettomille pareille sekä nuorille lapsiperheille. Muissa talouksissa ei opintolainoja juurikaan enää ole.

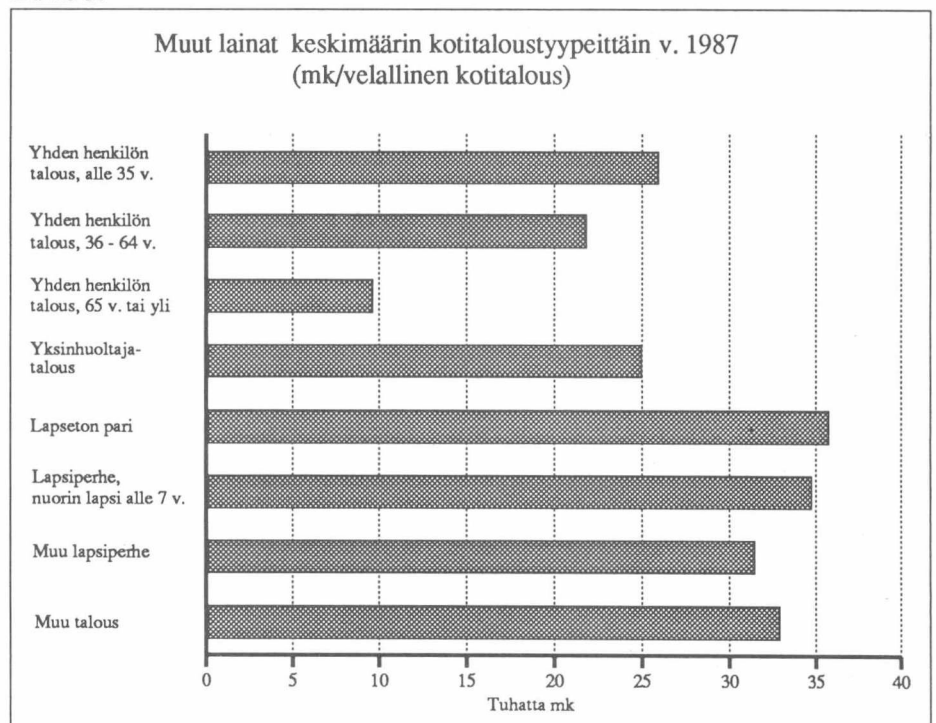
Luottokortti- ja osamaksuvelkoja on erityisesti yksinhuoltaja- ja muilla lapsiperheillä sekä nuorilla yksin asuvilla.

Kuviossa 2 on asuntolainat keskimäärin asuntovelallista kotitaloutta kohti ja kuviossa 3 muut lainat keskimäärin.

Kuvio 2.

Kuvio 3.

3.2. Velkaantumisen alueelliset erot

Alueellisesti kotitalouksien velkaantumisessa ei ole merkittäviä eroja lukuunottamatta pääkaupunkiseutua, jossa asuntolainat ovat muuta maata korkeammat sekä opinto- ja kulu- tustuotot yleisempiä kuin muualla maassa (alueluokitukset on kuvattu s. 11).

Asuntolainoja on hieman harvemmalla pääkaupunkiseudun kotitaloudella kuin muualla maassa, mikä johtuu siitä, että pääkaupunkiseudulla on enemmän vuokra- ja työsuhdeasun- noissa asuvia kotitalouksia. Asuntolainat ovat pääkaupun- kiseudulla kuitenkin keskimäärin suurempia (137 000

mk/asuntovelallinen talous) kuin muualla Suomessa (106 000 mk/asuntovelallinen talous). Asuntojen hinnat oli- vat vuoden 1987 lopussa pääkaupunkiseudulla 86 prosenttia korkeammat kuin muualla. (SVT, Asuminen 1988:3).

Asuntolainojen rakenteessakin on jonkin verran eroja. Muu- alla Suomessa ovat aravalainat yleisempiä (runsas 10 pro- senttia asuntolainakannasta) kuin pääkaupunkiseudulla, jos- sa puolestaan asuntosäästöpalkkiolainat ovat tavallisempia (noin 14 prosenttia asuntolainakannasta).

3.3. Säästämis- ja velkaantumisaste

Kotitalouksien veloista ja säästämisestä saadaan tietoja myös Tilastokeskuksen rahoitustilastoista ja kansantalouden tilinpidosta.

Kotitalouksien velkaantuminen on lisääntynyt voimakkaasti kahden viime vuoden aikana. Velkaantumisaste eli velkojen osuus käytettävissä olevasta tulosta oli vuonna 1987 noin 60 prosenttia ja viime vuonna 80 prosenttia.

Rahoitusmarkkinoiden vapauduttua kotitalouksien luotonot- to on lisääntynyt viime vuosina. Rahoitustilaston (SVT, Ra- hoitus 1988:31) mukaan asuntolainat lisääntyivät vuonna 1987 noin 16 prosenttia ja kulutuslainat 24 prosenttia. Vel-

kaantumisen kasvu on johtunut osittain asuntojen voimak- kaasta hintojen noususta samaan aikaan.

Säästämisaste (säästämisen suhde käytettävissä oleviin tu- loihin) on myös laskenut. Vuonna 1987 se oli vielä runsaat 3 prosenttia, mutta viime vuonna ja ennusteen mukaan myös tänä vuonna enää 1/2 prosenttia.

Tulotietojen ja vuotta 1988 koskevien velka- ja varallisuus- tietojen valmistuttua voidaan velkaantumis- ja säästämisas- teet laskea tämän tutkimuksen aineistosta. Lisäksi nämä suhdeluvut on mahdollista saada eri väestö- ja tuloryhmille.

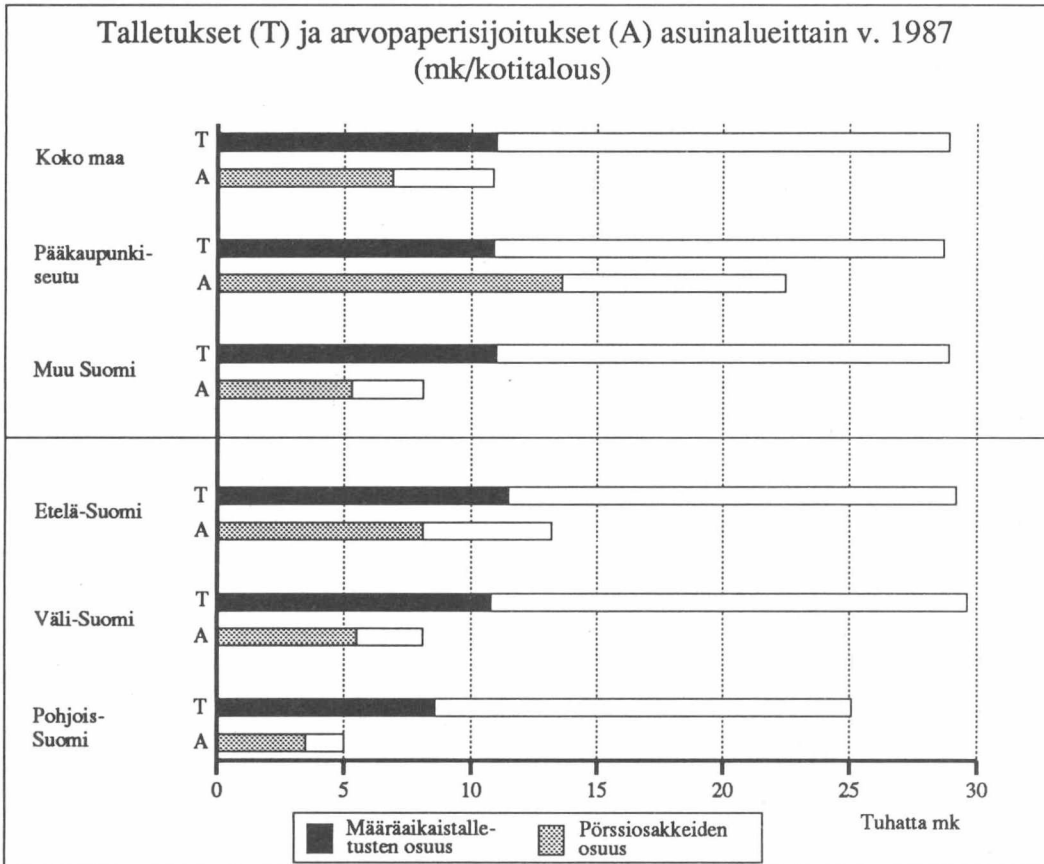
4. Kotitalouksien varallisuus

Kotitalouksien varallisuus koostuu sekä rahoitus- että reaali- varoista (kiinteästä omaisuudesta). Kotitalouksien velkoja ei ole vähennetty varallisuutta koskevista luvuista. Rahoitus- varoja ovat talletukset, arvopaperit ja muut rahoitussaatavat. Reaalivaroja ovat asunnot, vapaa-ajan asunnot ja kulkuväli- neet.

Kaikissa varallisuutta koskevissa luvuissa havaintoyksikkö- nä on kotitalous.

Tilaston ulkopuolelle on jätetty sellainen kiinteistö- ja asun- to-osakevarallisuus, joka ei palvele kotitalouden omaa asu- miskäyttöä. Näidenkin sijoituskohteiden osuus pyritään ar- vioimaan myöhemmin ilmestyvissä raporteissa.

Kuvio 4.

4.1. Talletussäästöt

Pankkitalletus on kotitalouksien suosituin rahoitussäästämisen kohde. Rahavaroja oli sijoitettu yhteensä 5 044 000 tilille. Säästöjä oli kotitaloutta kohden keskimäärin 28 900 markkaa.

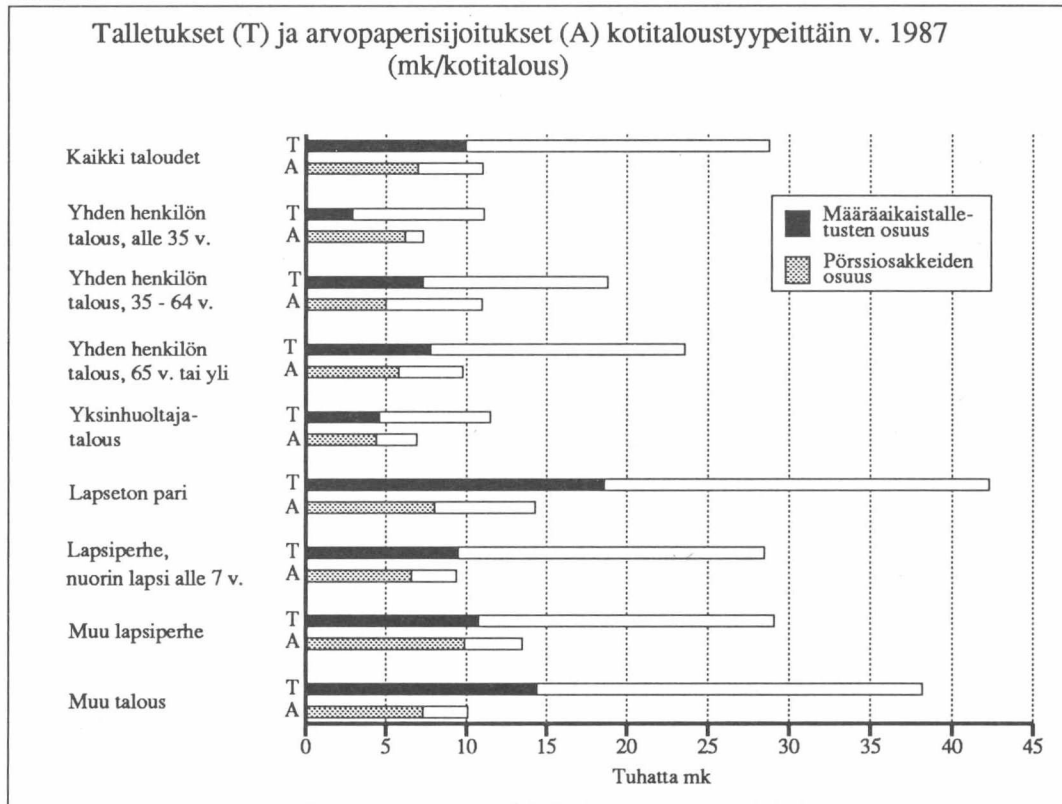
Varsinaisia pitkäaikaissäästämisen muotoja ovat määräaikaistalletukset. Näitä oli yli kolmannes talletuksista, 9 900 markkaa. Lisäksi verollisilla, ns. sijoitustileillä kotitalouksilla oli keskimäärin 1 100 markkaa eli yhteensä 11 000 markkaa (38 % talletuksista).

Pääkaupunkiseudulla ja muualla Suomessa talletuksia oli jokseenkin yhtä paljon. Suuralueittaitsekaan säästämiserot

eivät ole kovin suuria. Etelä- ja Väli-Suomessa säästöt ovat jonkin verran koko maan keskiarvon yläpuolella, Pohjois-Suomessa selvästi alapuolella. Tämä aluejako ei anna kuitenkaan tarkkaa kuvaa alueellisista eroista, koska alueiden sisällä voi olla huomattavaa vaihtelua (kuvio 4).

Kotitaloustyyppin mukainen tarkastelu osoittaa suuria eroja talletuksissa. Eniten säästöön jää varoja lapsettomilla pariskunnilla ja lapsiperheillä (ml. muut taloudet). Yksinhuoltajien ja yhden hengen talouksissa, etenkin nuoremmassa ikäryhmissä säästöt ovat pienimmät (kuvio 5).

Kuvio 5.

4.2. Arvopaperisäästöt

Arvopaperisäästämistä on tässä pörssiosakkeiden, muiden osakeyhtiöiden osakkeiden ja joukkovelkakirjojen (obligatioiden, debentuurien ja muiden joukkovelkakirjalainojen) omistaminen. Pörssiosakkeissa on mukana varsinaisten pörssiosakkeiden lisäksi OTC- ja meklarilistalla noteerattavat osakkeet sekä sijoitusrahasto-osuudet.

Arvopapereiden arvostuksessa on menetelty siten, että pörssiosakkeet ovat markkinahinnoin, vuoden loppupuolen pörssinoteerauksina, muut osakkeet ja joukkovelkakirjat ovat nimellisarvoisina. Markkinahintoja ei ole yleisesti saatavissa muille kuin pörssiosakkeille (julkisesti noteeratuille osakkeille). Osakkeen nimellisarvo voi olla vain pieni osa käyvästä arvosta. Koska muiden osakkeiden kohdalla kyse on nimellisarvoista, kotitalouksien arvopaperivarallisuus on tältä osin luvuissa näkyvää suurempi.

Arvopapereita oli lähes joka kolmannella (29 %) eli 605 400 kotitaloudella. Pörssiosakkeita ilmoitti omistavansa n. 328 300 kotitaloutta (16 %).

Keskimääräinen sijoitus oli 10 900 markkaa (sijoittajataloutta kohti laskettu vastaava luku oli 37 600 markkaa). Suurin osa oli sijoitettu pörssiosakkeisiin, joiden osuus oli kaksi kolmannesta (64 %) (kuvio 4).

Arvopapereihin sijoitettavia kotitalouksia oli suhteellisesti vain hieman enemmän pääkaupunkiseudulla, missä lähes kolmannes talouksista (31 %) omisti arvopapereita, kuin muualla maassa (29 %). Pörssiosakkeisiin sijoitti kuitenkin joka viides (21 %) pääkaupunkilaistalous, muualla maassa yksi seitsemästä (14 %) taloudesta.

Sijoitusten suuruuden mukaan pääkaupunkilaiset erottuivat omaksi ryhmäkseen. Sijoitusten määrä oli lähes kolminkertainen muuhun Suomeen verrattuna.

Arvopaperisijoittaminen on ylipäättänsä keskittynyt Etelä-Suomeen. Pohjoiseen mentäessä sijoittajatalouksia on harvemmassa ja arvopaperisäästöjen markkamääräinen keski-
koko pienenee. Asuinalueitten väliset erot olivat suurimmil-
laan eteläisen ja pohjoisen suuralueen välillä. Etelässä
sijoituksia oli kaksi ja puolikertainen määrä pohjoiseen ver-
rattuna.

Säästämiskohteena arvopaperit ovat tavanomaisempia lap-
settomilla pareilla ja lapsiperheillä. Suhteellisen harvat yk-
sinasuvat keski-ikäiset ja vanhemmat sijoittavat arvopape-
reihin, joskin sijoitetut summat heillä ovat keskimäärin suu-
rempia.

4.3. Muut rahoitussäästöt

Muihin rahoitussäästöihin on luettu lainasaatavat ja käteinen
raha (shekit yms.) sekä vakuutussäästöt. Vakuutusta voi
käyttää säästämiseen, jos esim. henkivakuutus sisältää sääs-

4.4 Reaalivarallisuus

Tutkimus kartoitti myös säästöjä reaaliomaisuuteen. Tätä
varten kerättiin omaisuustietoja ns. käyttöomaisuudesta
(oma asunto, vapaa-ajan asunto, auto, vene, matkailuvaunu
ja moottoripyörä).

Nyt julkaistavissa tiedoissa on pitäydytty kotitalouden vaki-
tuisena asuntona oleviin osakehuoneistoihin, omakotiin-
teistöihin, vapaa-ajan asuntoihin ja kulkuvälineisiin.

Omaisuuden arvonmääritys on tehty "käyvän arvon" pohjal-
ta (markkinoilla vallitseva hintataso). Asuntovarallisuuden
arvon nousu ei ole sanottavasti vaikuttanut näihin lukuihin,
koska asuntojen hintojen nousu vaikutti eniten vasta vuoden
1988 puolella.

Valtaosa suomalaisista kotitalouksista asuu omistusasunnos-
sa (67 %). Pääkaupunkiseudulla runsaat puolet (54 %) on
omistusasujia. Lapsiperheillä omassa asunnossa asuvien
osuus vaihtelee 72-87 %:n välillä.

Kuvio 5 tuo hyvin esille mm. miten varallisuusaseman kehi-
tystekijät vaikuttavat elinkaaren eri vaiheissa. Varallisuus
on pitkälti ikään ja elinvaiheeseen sidottua varallisuutta.
Suurimmat erot olivat yhtäältä nuorimpien pientalouksien ja
toisaalta lapsettomien pariskuntien sekä muiden lapsiperhei-
den (lapset jo vanhempia) välillä. Sama asia näkyy, jos mui-
takin säästämismuotoja tarkastellaan kotitaloustyyppittäin.

Tässä yhteydessä on syytä tähdentää, että kotitalouksien tu-
lojen ja varallisuuden kasvu vaikuttaa suuresti sijoituskäyt-
tämiseen.

Rahoitusmarkkinoilla tapahtunut viimeaikainen vilkas kehi-
tys ja nousevat pörssikurssit ovat lisänneet kiinnostusta ar-
vopaperisäästämistä kohtaan. Ei ole selvää millaisia sijoitus-
käyttäytymisen muutokset eri väestöryhmissä ovat olleet ja
ovatko varallisuuserot tämän takia kasvaneet. Tämän aineis-
ton valossa siitä ei ole vielä riittävästi tietoa.

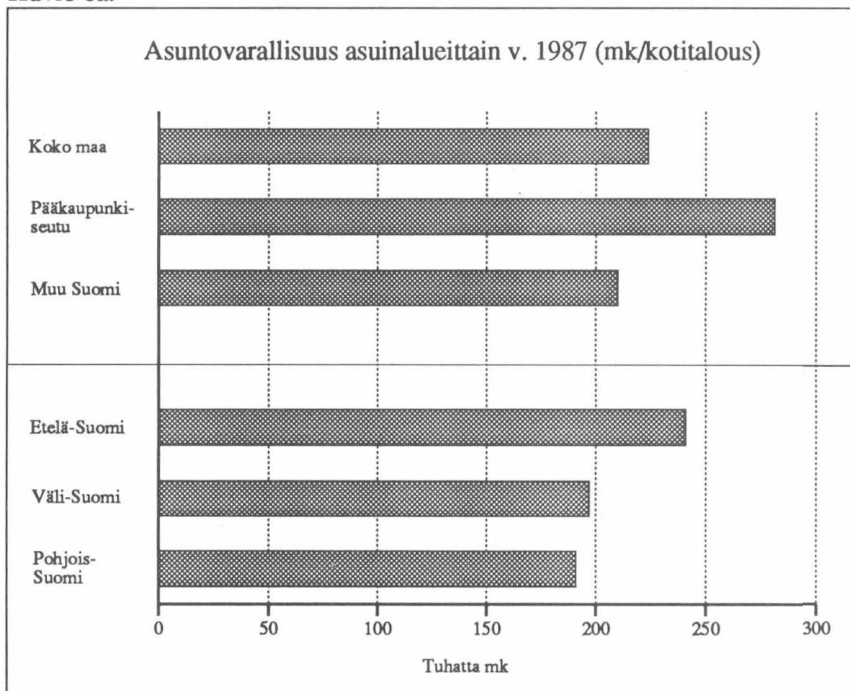
töosan. Muu rahoitussäästäminen oli yhteensä 2 700 mark-
kaa kotitaloutta kohden, josta vakuutussäästöjen osuus oli
kaksi kolmasosaa (62 %).

Kotitalouksien koko varallisuudesta asuntovarallisuus muo-
dostaa ylivoimaisesti suurimman osan. Asunnon keskimää-
räinen varallisuusarvo oli 223 800 markkaa (asunnon omis-
tavaa kotitaloutta kohti 332 300 markkaa). Korkeimmillaan
asuntovarallisuuden keskiarvot olivat pääkaupunkiseudulla
ja Etelä-Suomessa (kuvio 6a). Asuntovarallisuuden kotita-
loustyyppittaiset erot käyvät ilmi kuviosta 7a.

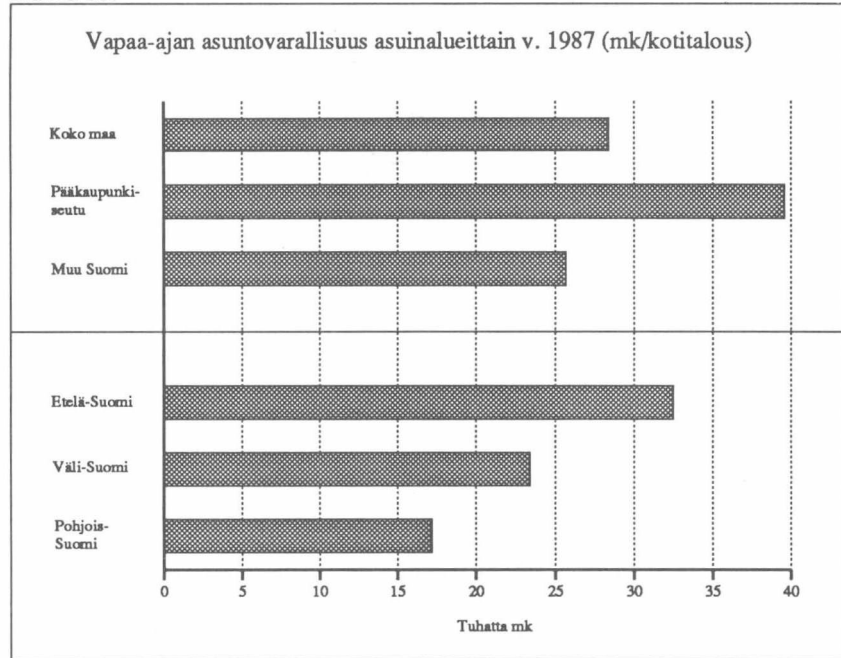
Asumistarpeita palvelevana sijoituskohteena asuntovaralli-
suus on tasaisemmin jakautunut kuin esimerkiksi vapaa-ajan
asunnoissa ja autoissa kiinni oleva varallisuus. Vapaa-ajan
asunnon omisti 20 % ja auton 57 % talouksista.

Vapaa-ajan asunnon tai auton omistaa suhteellisesti useim-
min lapsiperheet, joissa lapset ovat yli seitsenvuotiaita. Täl-
lä ryhmällä vapaa-ajan asuntoja oli 42 600 (omistaa 29 %),
autoja 36 600 (omistaa 87 %) ja muita kulkuvälineitä 7 700
markan arvosta. (taulukot 1a ja 2).

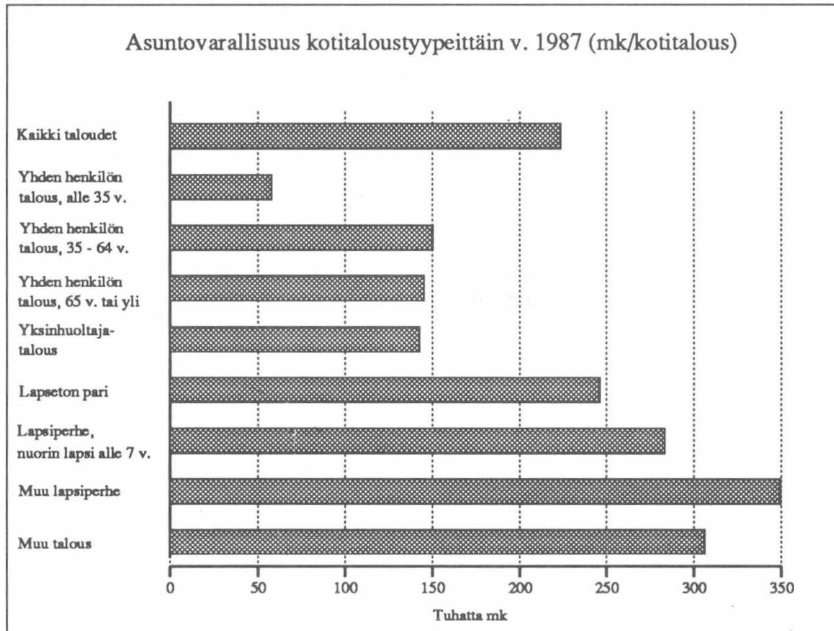
Kuvio 6a.

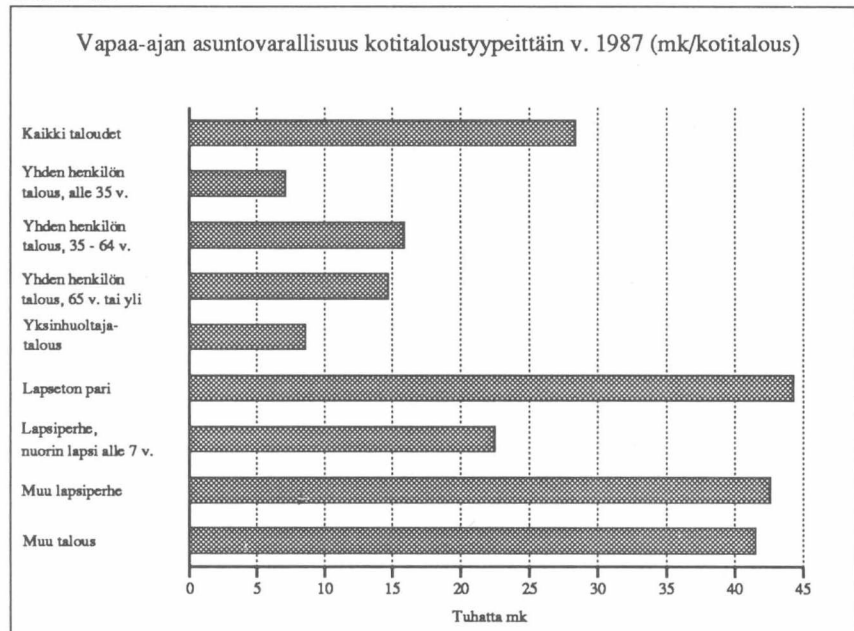
Kuvio 6b.

Kuvio 7a.

Kuvio 7b.

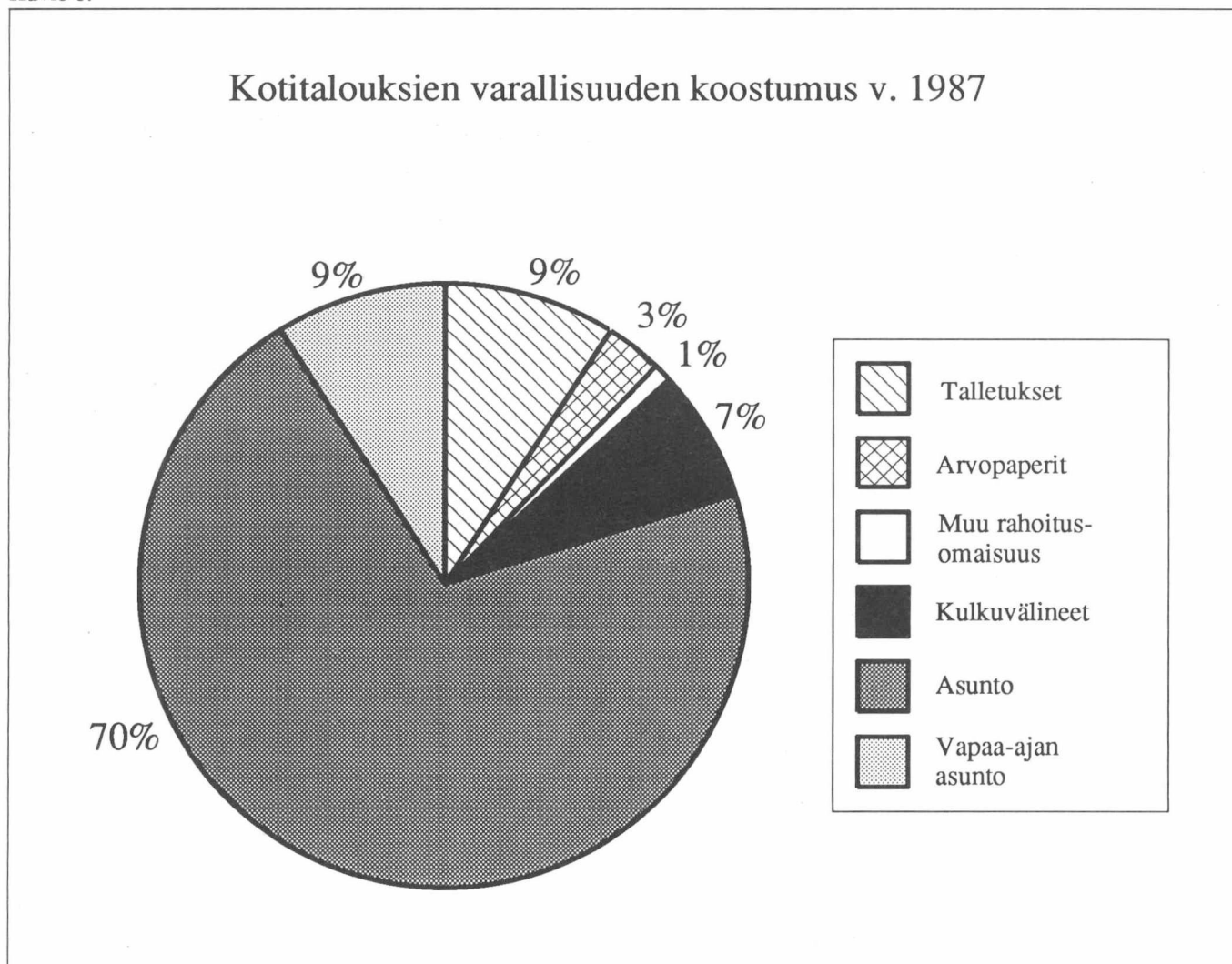

4.5. Varallisuuden koostumus

Liitetaulukoon 2 on laskettu myös varallisuuslajien suhteelliset osuudet, joiden perusteella näkee varallisuuden koostumuserot erityyppisissä kotitalouksissa. Pääosan varallisuudesta muodostaa asuntovarallisuus. Kotitaloustyypeittäin sen osuus vaihtelee 63-79 %:n välillä. Kaikkilla kotitalouksilla suhdeluku on 70 % (kuvio 8).

Arvopaperien osuus on vain 3 % ja vaihteluväli on 2-8 %. Toisessa ääripäässä ovat pikkulapsiperheet sekä muut taloudet ja toisessa alle 35 -vuotiaat yhden hengen taloudet. Tämä viittaa siihen, että säästövarojen sijoittaminen erilaisiin arvopapereihin on yleistynyt etenkin nuorissa ikäryhmissä ja säästämisvaihtoehtona kiinnostaa nuoriakin kotitalouksia.

Kuvio 8.

5. Tutkimusmenetelmä ja luotettavuus

Tässä julkaisussa olevat tiedot on saatu haastatteleamalla noin 5 600 kotitaloutta, jotka edustavat 2 086 500 perusjoukon kotitaloutta. Alkuperäisestä otoksesta jätti 23 prosenttia talouksista vastaamatta.

Tutkimustuloksia tulkittaessa on pidettävä mielessä, että aineisto sisältää virhettä. Merkittävin virhelähde on, että osa kotitalouksista kieltäytyy osallistumasta tutkimukseen eli kato, joka on jakautunut epätasaisesti. Myös haastattelutilanteessa syntyy virhettä muistamattomuuden tai vastausha-

luttomuuden vuoksi. Tämä aiheuttaa varsinkin varallisuustietoihin erisuuruista aliarviointia, joka on suurin pankkitalletusten kohdalla. Esimerkiksi aineistoon hyväksytyjä talletustietoja antoi 84 prosenttia talouksista. Loput kieltäytyivät vastaamasta, tileillä ei ollut rahaa tai vastaukset olivat puutteellisia. Lopullisten tietojen valmistuttua tehdään luotettavuustutkimus, jossa selvitetään, miten erityyppiset virheet vaikuttavat tuloksiin.

6. Luokitukset

Julkaisussa on käytetty seuraavia luokituksia:

Suuralue: **Etelä-Suomi** sisältää Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen ja Kymen läänin sekä Ahvenenmaan maakunnan.

Väli-Suomi sisältää Mikkelin, Pohjois-Karjalan, Kuopion, Keski-Suomen ja Vaasan läänin.

Pohjois-Suomi sisältää Oulun ja Lapin läänin.

Lisäksi alueellisissa luokituksissa on käytetty erikseen **pääkaupunkiseutua**, johon kuuluvat Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen.

Kotitaloustyyppi: Kotitaloustyyppi on luokittelu, joka kuvaa kotitalouden elämäntilannetta. Luokittelun kriteerit ovat ko-

titilouden jäsenten ikä ja perhesuhteet. **Yhden henkilön taloudet** on jaettu kolmeen ryhmään iän perusteella. **Kahden huoltajan lapsiperheet** (lapset ovat alle 18 vuotiaita) on jaettu kahteen ryhmään sen mukaan, onko perheessä alle 7 vuotiaita lapsia vai ei. **Yksinhuoltajatalouksiin** kuuluvat sellaiset perheet, joissa on yksi huoltaja ja alle 18 vuotiaita lapsia. **Lapsettomiin pareihin** kuuluvat avio- ja avoparit. Tätä ryhmää ei ole jaettu iän perusteella, joten ryhmä on varsin epäyhtenäinen. Se sisältää kaikenikäisiä. **'Muihin talouksiin'** kuuluvat perheet, joissa lapset ovat 18 vuotta täytäneitä sekä taloudet, joissa asuu esimerkiksi isovanhemmat.

Liitetaulukko 1a. Velka- ja varallisuuslajien yleisyys eri kotitaloustyypeillä, % kotitalouksista

	Kaikki kotitaloudet	Yhden henkilön kotitaloudet			Yksinhuoltajat	Lapsettomat parit	Lapsiperheet		Muut taloudet
		alle 35 v.	35 - 64 v.	65+ v.			alle 7 v.	Muut	
Velat									
Asuntolainat	37	20	29	7	31	31	67	64	42
Pankkien myöntämät kulutuslainat	27	19	13	1	40	25	50	41	32
Opintolainat	16	50	2	0	13	16	25	6	17
Muut kulutuslainat	20	21	15	3	45	15	34	26	20
Muut lainat	18	26	14	9	32	16	23	19	15
Varat									
Talletukset	84	86	79	77	83	83	90	88	84
Arvopaperit	29	24	22	16	17	32	38	38	33
- Pörssiosakkeet	16	16	11	9	13	17	19	21	19
Auto	57	31	33	6	44	69	84	87	79
Oma asunto	67	24	60	65	35	74	72	84	87
Vapaa-ajan asunto	20	3	14	13	7	28	15	29	28

Liitetaulukko 1b. Velka- ja varallisuuslajien yleisyys eri asuinalueilla, % kotitalouksista

	Etelä- Suomi	Väli- Suomi	Pohjois- Suomi	Pääkaupunki- seutu	Muu Suomi
Velat					
Asuntolainat	36	37	41	31	38
Pankkien myöntämät kulutuslainat	28	24	26	30	26
Opintolainat	17	15	16	23	15
Muut kulutuslainat	21	17	19	28	18
Muut lainat	21	11	12	33	14
Varat					
Talletukset	85	82	80	85	83
Arvopaperit	32	25	25	31	29
- Pörssiosakkeet	17	14	13	21	14
Auto	54	61	68	39	62
Oma asunto	66	71	71	54	71
Vapaa-ajan asunto	19	20	19	19	20

Kotitalouksien velkaantuminen ja varallisuus 1987

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Central Statistical
Office of Finland

Income and consumption
1989

Tiedustelut - Förfrågningar

Kirsti Ahlqvist
Markku Säylä
(90) 17 341

Säästämis- ja velkaantumistutkimuksesta ilmestyvät julkaisut:

Kotitalouksien velkaantuminen ja varallisuus 1988 (joulukuu -89), 30 mk

Kotitalouksien säästäminen 1988 (joulukuu -90), 95 mk

Säästämis- ja velkaantumistutkimuksen aineistoista räätälöityjä
toimeksiantoja

Tiedustele: Irmeli Penttilä, puh. (90) 1734 3253

Julkaisujen myynti:

Försäljning:

Hinta — Pris

Tilastokeskus
PL 504
00101 Helsinki
Puh. (90) 173 41

Statistikcentralen
PB 504
00101 Helsingfors
Tel. (90) 173 41

30 mk

ISSN 0784-8420
= Tulot ja kulutus
ISBN 951-47-2610-3